

ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 К 006920 13 Квлз
Бања Лука, 31.12.2013. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Желимира Барића, као предсједника вијећа, те Обрена Бужанина, Драгомира Миљевића, Горане Микеш и Стаке Гојковић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Софије Рибић, у кривичном предмету против осуђених П. С., О. Д., И. Ш. и Д. Ч., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске, одлучујући о захтјеву за заштиту законитости бранилаца осуђеног П. С., адвоката Заједничке адвокатске канцеларије Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., изјављеном против правоснажне пресуде Окружног суда у Бањој Луци број: 11 0 К 006920 11 К од 22.11.2012. године, у сједници вијећа одржаној дана 31.12.2013. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија као неоснован.

Образложење

Побијаном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 11 0 К 006920 11 К од 22.11.2012. године, а која је потврђена пресудом Врховног суда Републике Српске број 11 0 К 006920 13 Кж од 25.4.2013. године, оглашени су кривим П. С., О. Д., И. Ш. и Д. Ч. због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 2. у вези са ставом 1. Кривичног закона Републике Српске (у даљем тексту: КЗ РС) и осуђени на казне затвора и то: П. С. у трајању од 3 (три) године, О. Д. и И. Ш. у трајању од по 2 (двје) године и 6 (шест) мјесеци и Д. Ч. у трајању од 2 (двје) године.

Против те пресуде захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев) су поднијеле браниоци осуђеног П. С., адвокати Заједничке адвокатске канцеларије, Ј. Ј. и Ј. И. из Б. Л., због повреде Кривичног закона и повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) Закона о кривичном поступку Републике Српске (у даљем тексту: ЗКП РС), с приједлогом да се Захтјев усвоји, преиначе цитиране пресуде Окружног суда у Бањој Луци и Врховног суда Републике Српске, тако што ће се П. С. ослободити оптужбе, или да се укину наведене пресуде и предмет врати Окружном суду на поновно суђење.

У одговору за Захтјев републички тужилац Витомир Солдат је оспорио основаност Захтјева, образлажући да су битне повреде поступка на које се позива подносилац Захтјева истицане као жалбени основ на првостепену пресуду, да је другостепени суд оцјенио исте као неосноване и за такву оцјену дао разлоге у образложењу, те да се ове повреде, које су законом издвојене у посебан жалбени основ, не могу подвести под повреду права на одбрану.

Надаље, наглашава да се разлосима на којим се темељи тврдња Захтјева о повреди Кривичног закона доводи у питање чињенична основе побијане пресуде у погледу чињеница од одлучног значаја за постојање кривичног дјела у радњама осуђених, па како је позивање на ову повреду могуће само уз прихватање утврђеног чињеничног стања као правилног, а не на ревизији чињеничне основе, то је и овај приговор Захтјева неоснован.

Предлаже да се Захтјев бранилаца овог осуђеног одбије као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд је испитивање повреда закона, у смислу одредби члана 354. ЗКП РС, ограничио само на оне повреде на које се позвао подносилац Захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из слиједећих разлога:

Захтјев за заштиту законитости се, у смислу одредби члана 350. став 1. ЗКП РС, може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС (која се манифестује у повреди права на одбрану), а уз ограничења прописана у ставу 2. и ставу 3. овог члана.

Тим ограничењима је искључена могућност улагања овог правног лијека ако није изјављена жалба, као редовни правни лијек, а на наведене повреде материјалног и процесног закона се није могуће позивати у Захтјеву, ако нису биле изнесене у жалби на првостепену пресуду (осим ако се ради о повреди учињеној у жалбеном поступку). Осим тога искључена је могућност улагања овог правног лијека против пресуде Врховног суда донесене у трећем степену.

Подносеним Захтјевом се тврди да су у поступку доношења и писмене израде правоснажне пресуде почињени разноврсни облици повреда одредаба кривичног поступка који по карактеру манифестују повреду права на одбрану, као битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, на које повреде је указано и жалбом на првостепену пресуду, па како је у другостепеној пресуди, према тврдњи Захтјева, изостало образложење за те жалбене приговоре, то је на тај начин у другостепеном поступку повријеђено право оптуженог на одбрану.

Повреде поступка на којима се темељи правоснажна пресуда, а које одражавају повреду права на одбрану, према разлосима у образложењу Захтјева се манифестују у повреди објективног идентитета оптужбе проширењем времена извршења кривично-правне радње у односу на временски период из оптужнице, одбијању доказног приједлога одбране за саслушање вјештака Ж. Т., заснивању пресуде на незаконитим доказима (прецизирајући то на исказе свједока и изјаве осумњичених прибављене у току истраге од стране овлашћених службених лица, на начин прибављања тонских записа и транскрипата пресретнутих разговора између осуђених и свједока, те на начин предаје и чувања привремено одузетих предмета), при чему су детаљно

образложени аргументи на којима се заснива тврдња о почињеним овим облицима повреда поступка, те се апострофира да је у погледу ових приговора изостало образложење судова и у првостепеној и другостепениј пресуди.

На напријед наведеним приговорима подносилаца Захтјева о почињеним облицима битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. ЗКП РС, не може се, по оцјени овог вијећа, темељити тврдња о повреди права на одбрану, као битној повреди одредаба кривичног поступка из тачке г) цитиране законске одредбе.

Наиме, право на одбрану садржано у принципу „једнакост оружја“ који манифестује једнак процесни положај странака током суђења, обухвата читав спектар процесних права, која оптуженом обезбјеђују једнаке процесне могућности током поступка у припреми и представљању случаја који је предмет оптужбе. То право на одбрану првенствено обухвата, али се не ограничава на сљедећа права: право на довољно времена и одговарајуће могућности за припремање одбране, право да позива и испитује свједоке, право на ангажовање вјештака, право присуствовања суђењу, право приступа документацији и другим доказима који му могу помоћи у припреми одбране, право на браниоца, те право на присуствовање расправи у жалбеном поступку на којој је присутан тужилац. Повреда ових права, али и других права оптуженог која су у функцији осигурања једнаког процесног положаја странака током суђења, представља посебан облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која има за посљедицу укидање пресуде донесене уз ове повреде поступка. Због посебног значаја ових права с аспекта права на правично суђење, гарантованог чланом 6. Европске конвенције о заштити људских права и основних слобода, повреда права на одбрану је једини облик битне повреде одредаба кривичног поступка, прописан цитираном законском одредбом, који представља основ за подношење захтјева за заштиту законитости, као ванредног правног лијека.

Међутим, под ову повреду одредаба кривичног поступка се не могу подвести оне повреде поступка које су издвојене у посебне, друге облике битних повреда одредаба кривичног поступка предвиђене одредбама члана 311. став 1. ЗКП РС, које су законом предвиђене као жалбени основ, али не и као основ за подношење захтјева за заштиту законитости, укључујући и неке од битних повреда одредаба кривичног поступка на које се Захтјевом указује, а које се манифестују у виду прекорачења оптужбе (садржана у тачки и) став 1.), изостанка разлога о одлучним чињеницама (садржана у тачки ј) став 1.), заснивање пресуде на незаконитим доказима (садржана у тачки з) став 1.).

Наведени облици битне повреде одредаба кривичног поступка су у конкретном случају истицани и као жалбени основ на првостепену пресуду, те је другостепени суд, оцјенивши их неоснованим, у образложењу своје пресуде дао разлоге за такву оцјену, па нема основа за тврдњу Захтјева бранилаца осуђеног да је повреда права на одбрану осуђеног учињена у жалбеном поступку, на начин да Врховни суд у образложењу пресуде донесене по жалби, није дао разлоге у погледу истакнутих жалбених приговора на првостепену пресуду.

Наиме, право на образложење пресуде има суштински значај за остваривање права на жалбу и ово право без сумње улази у спектар права која одражавају правичност поступка и обезбјеђују равноправност странака у поступку. Међутим садржај образложења је условљен природом одлуке и карактером приговора. С обзиром на природу другостепене пресуде, обавеза суда да образложи своју одлуку не подразумјева потребу да се у пресуди образложе сви приговори и да се одговори на све наводе странака, него се ограничава на захтјев да се у образложењу наведу разлози за чињенице од одлучног значаја на јасан и разумњив начин.

Када другостепени суд у образложењу своје пресуде, одговори на жалбене приговоре, укључујући и такав начин да се позове на разлоге из образложења првостепене пресуде прихватајући их као мјеродавно образложење, онда се на приговору Захтјева, којим се оспорава валидност и вриједносни значај образложења другостепене пресуде, не може градити тврдња да је образложење захваћено таквим мањкавостима који манифестују повреду права на одбрану, као облик битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Дакле, када се право на образложење пресуде посматра с аспекта повреде права на одбрану у другостепеном поступку, као процесног права оптуженог садржаног у праву на праведно суђење, које је издигнуто на уставни ниво и ниво међународног стандарда, од одлучног значаја је чињеница да ли је другостепеном пресудом одговорено на жалбене приговоре у погледу чињеничних и правних питања, а не квалитет датих разлога у образложењу.

Садржајно посматрано образложење може имплицирати питање правилности оцјене доказа и слиједом тога и правилности чињеничне основе пресуде, те питање повреде оних процесних правила која нису субстанцирана у праву на одбрану, међутим, имајући у виду врло рестриктивне законске разлоге преиспитивања правоснажне пресуде по захтјеву за заштиту законитости, та питања не могу бити предметом разматрања у поступку по овом ванредном правном средству.

У оквиру приговора о повреди Кривичног закона Захтјев садржи тврдњу да је повријеђен Кривични закон јер дјело за које су осуђени оглашен кривим правоснажном пресудом није кривично дјело, која повреда је прописана одредбом члана 312. тачка а) ЗКП РС, а та повреда је, Захтјевом се апострофира, резултат очигледно потпуно произвољно утврђеног чињеничног стања, а из доказа прибављених кршењем домаћих процесних одредби и права загарантованих Уставом БиХ и ЕКЉП.

Тврдња о повреди Кривичног закона се не може градити на тези о мањкавој чињеничној основи пресуде, па када се аргументима Захтјева, према разлозима у образложењу доводи у питање правилност чињеничне основе правоснажне пресуде у погледу одлучних чињеница за правну квалификацију дјела на које се осуда по правоснажној пресуди односи, а слиједом тога, на темељу таквих чињеничних недостатака изводи тврдња о погрешној примјени Кривичног закона у облику који предвиђа одредба члана 312. тачка а) ЗКП РС, онда се не може прихватити као основана тврдња Захтјева о учињеној повреди Кривичног закона, јер нужна претпоставка за основано позивање на ову повреду

је, како је већ напријед наглашено, респектовање чињеничне основе побијане пресуде као потпуне и правилне.

Из изнијетих разлога, овај суд налази да повреде закона на које се позива подносилац Захтјева нису учињене, па је у смислу одредбе члана 355. ЗКП РС одлучено као у изреци, тако што је Зхтјев, као неоснован, одбијен.

Записничар
Софија Рибић

Предсједник вијећа
Желимир Барић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић